

NIEUWSBRIEF 2023 “HET HEXEL”

Broedresultaten en waarnemingen nestkastenproject

Jonge kerkuil klaar om geringd te worden (29 mei 2023)

Nieuwsbrief no.25 van het nestkastenproject

Contactadres
nestkastenproject:
Dini Weijers, tel. 0546-576538
Samenstelling verslag:
Yvonne van Haagen,
tel. 06-12293918

Verzamelde en uitgewerkte gegevens van het broedseizoen 2023

Inhoud:

1. Wie en waar, hoe en wat
2. Onze acties
3. Broedresultaten 2023
4. Bijzonderheden
5. Broedresultaten 2012-2023
6. Nestkastbezetting 2023
7. Voorbereiding seizoen 2024
8. Lijst van waargenomen vogelsoorten

Zes jonge bonte vliegenvangers (6 juni 2023)

1. Wie en waar, hoe en wat

1.1. Seizoen 2023

- De nestkasten in het gebied “Het Hexel” inclusief de “Dannenkamp” aan de Haarboersweg te Hoge Hexel werden tijdens het broedseizoen wekelijks gecontroleerd door de “KNNV- nestkastgroep Het Hexel”
- De groep omvat een aantal vaste leden, hiervan waren er dit jaar meestal 3 á 4 per beurt aanwezig.
- De waarnemingen werden nauwkeurig bijgehouden en vindt u terug in dit verslag.

2. Onze acties

2.1. Ter voorbereiding op het nieuwe seizoen

01-11-2022 en 08-11-2022

Onderhoud nestkasten

Tijdens deze onderhoudsrondes zijn slechte kasten vervangen. Daarnaast zijn er eekhoorn/marterkorfjes aan de ingangen van de kasten geplaatst tegen predatie. Loszittende kasten zijn vastgezet en alle kasten zijn schoongemaakt.

20-03-2023

Oeverzwaluwenwand

In het jaar 2022 hebben de oeverzwaluwen geen gebruik gemaakt van de oeverzwaluwenwand in het Plas/Drasgebied van Ben Tilanus. De pijpen zijn dit jaar door onze vrijwilligers schoon gemaakt in de hoop dat de zwaluwen dit jaar terugkeren naar de broedwand.

2.2. Nieuwe seizoen (kleine kasten en grote kasten): inspectierondes

05-04-2023 Inspectie bosuilenkasten. Geen activiteit van bosuil in de kasten waargenomen, wel een broedende holenduif met 1 ei.

11-04-2023 8°C, half bewolkt, windkracht 2 ZW, eerste inspectie van de kleine kasten dit jaar. Er zijn vandaag 4 nieuwe kasten voor de gekraagde roodstaart geplaatst. Deze zijn gemaakt door vrijwilliger Gerard Spit.

Nestbouw door mezen is begonnen en een klein aantal nesten is al af: in een kleine 40 nestkasten is er activiteit.

13-04-2023 Inspectie van de kerkuilenkast in de loods (het schuurtje). Er wordt gebroed. Twee eieren en twee jongen (paar dagen oud). Het is nog onbekend van welke uil dit is.

Voorbijgangers en bewoners van Het Hexel spotten regelmatig een uit een nestkast hangende uil. De kast hangt dichtbij het pad dat is opengesteld voor publiek. Het blijkt een bosuil te zijn.

18-04-2023 8°C, zonnige, gure ochtend, windkracht 4O. Meer nestkasten worden gebruikt, de eerste eieren zijn gelegd. In nestkast 79a ligt een dode koolmees. De jongen en eieren in de loods blijken van de kerkuil te zijn. In de hulst wordt een nestje van de zwartkop gevonden.

25-04-2023 6°C, zonnig, weinig wind 1 NW. Het aantal eieren neemt toe, er wordt flink gebroed op de nesten.

02-05-2023 8°C, bewolkt, windkracht 1 NW

09-05-2023 15°C, zwaar bewolkt, geen wind. Eerste eieren van de bonte vliegenvanger worden geteld, meer nestbouw, de eerste jongen bij pimpelmees, koolmees en glanskop worden gezien. Hoornaar neemt nest in kast 10 van een mees over.

16-05-2023 11°C, licht bewolkt/zonnig, windkracht 4 NW. Nest pimpelmees met eieren en jongen treffen we verlaten aan (kast 71). Nestkast D wordt door hoornaar bewoond. Bosuil wordt in boom gespot.

23-05-2023 12°C, bewolkt, windkracht 3 NW. Alle glanskoppen uitgevlogen.

29-05-2023 Ringen van 4 jonge kerkuilen door Ineke. De vier zien er gezond uit en hebben een prima gewicht en grootte.

Het ringen van de kerkuilen

30-05-2023 12°C, licht bewolkt/zonnig, windkracht 3 NW, eerste pimpel- en koolmezen vliegen uit. Kast 8 wordt direct na het uitvliegen van koolmeesjongen nogmaals bebroed door koolmezen (van de 8 eieren komen er hier nog 3 van uit). Kast 66 en 85 met koolmezen zijn verlaten.

02-06-2023 Twee halfwas bosuilen worden in het bos van De Dannenkamp door bewoners gespot.

06-06-2023 12°C, zonnig, veel jongen vliegen uit, verstoringen van nesten geconstateerd: 1 bonte vliegenvangersnest blijkt leeg (kast 31). Deze bevatte eieren die week ervoor nog bebroed werden. Ook 3 meesnesten met eieren achtergelaten (kasten 16, 84a en 44a). Idem voor een nest met eieren van de koolmees (kast 97).

13-06-2023 12°C, zonnig, de meeste jongen zijn uitgevlogen. Na deze datum: er is nog in 5 nestkasten activiteit. Twee weken later is alles uitgevlogen.

3. Broedresultaten 2023

Vogelsoort	Aantal nesten	Broed poging	Aantal eieren	Aantal jongen	Uitge-Vlogen	Opmerkingen
Koolmees	23	23	161	132	132	Dit jaar een paar grote verlaten/verstoorde nesten met veel eieren. Uitvliegtijd eind mei/ half juni
Pimpelmees	26	26	208	206	203	Dit jaar minder predatie/verstoorde nesten. Uitvliegtijd eind mei/ half juni
Boomklever	0	0	0	0	0	Geen nestpoging in de kastjes
Bonte vliegenvanger	12	10	56	47	45	Dit jaar 1 nest verstoord/predatie. Uitvliegtijd midden juni
Glanskop	2	2	19	19	19	Uitvliegtijd medio/eind mei
Bosuil	0	0	0	0	0	Dit jaar niet waargenomen in nestkast, wel in het bos (ouder(s) en 2 jongen)
Grauwe vliegenvanger	1	1	4	4	4	Vorige jaren op hoek onder de dakgoot van witte huis, dit jaar onder het dak van het huis van Ben Tilanus
Kerkuil	1	2	11	4	4	Eerst broedpoging leverde 4 jongen op die zijn uitgevlogen. Tweede leg van 7 eieren bleef onbebroed (waarschijnlijk verstoring)

3.1. Nadere toelichting per soort vergeleken met vorig jaar

Koolmees:

De koolmees had drie legsels meer dan vorig jaar, maar drie grote nesten met eieren zijn door verstoring/verlating achtergebleven.

- 3 legsels meer,
- 17 eieren minder,
- 36 jongen minder uitgevlogen.

Pimpelmees:

De pimpelmees had een veel beter jaar dan vorig jaar door het ontbreken van predatie.

- Zelfde aantal legsels,
- 22 eieren minder,
- 33 jongen meer uitgevlogen.

Boomklever:

Geen “metselwerk” dit jaar en geen nestkastje bezet.

Bonte vliegenvanger:

De bonte vliegenvanger deed het beter dan vorig jaar.

- 2 legsels meer,
- 4 eieren minder,
- 11 jongen meer uitgevlogen.

Glanskop:

Dit jaar is het resultaat meer dan verdubbeld:

- 1 legsel meer,
- 10 eieren meer,
- 10 jongen meer uitgevlogen.

Bosuil:

Geen resultaten in de nestkasten, wel daarbuiten. Vorig jaar nestkasten ook niet bezet.

Grauwe vliegenvanger:

- Onder het dak van het huis van Ben Tilanus zat een nest met 4 grauwe vliegenvangersjongen. Deze zijn allemaal uitgevlogen (vorig jaar 4 jongen bij de witte bungalow).

Overig:

Bij het huis van Ben Tilanus: broedend winterkoninkje, broedende holenduiven en broedende kauw. Resultaten zijn onbekend.

4. Bijzonderheden

Vleermuizen:

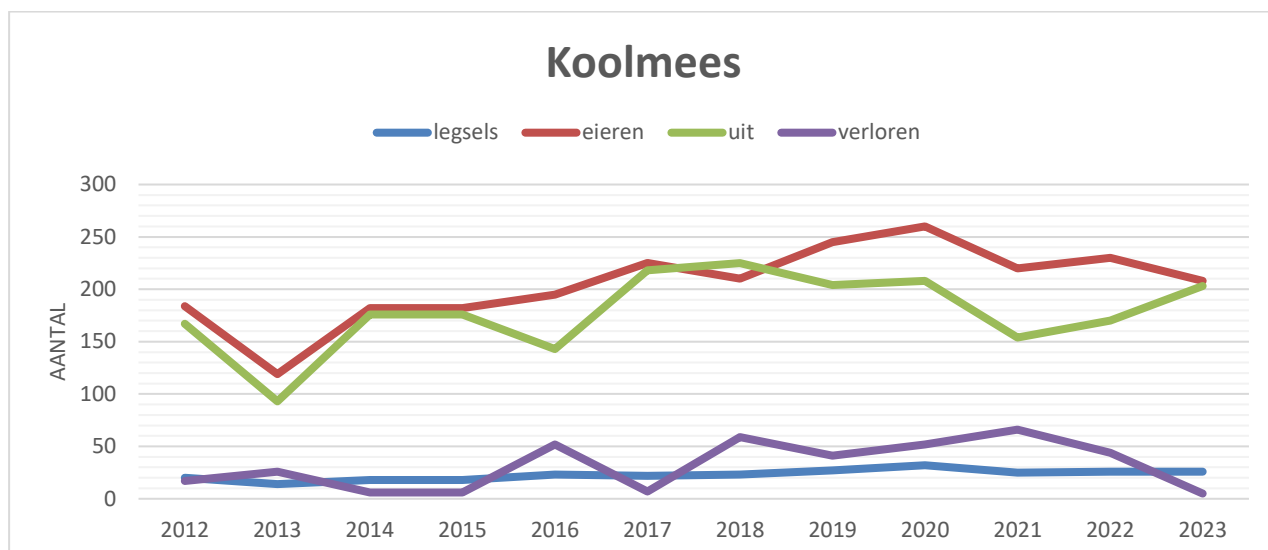
Tijdens verschillende rondes werden in de oude vleermuizenkast vleermuizen aangetroffen, waaronder franjestaarten. De drie andere vleermuiskasten zijn al jaren onbewoond.

Oeverzwaluwen:

De oeverzwaluwenwand van het Plas/Drasgebied van Ben Tilanus is dit jaar goed bevolkt geweest. Van de 108 gaten zijn er 65 gebruikt. Aangezien er vaak twee keer gebroed wordt, gaan we uit van ruim 20 paar oeverzwaluwen.

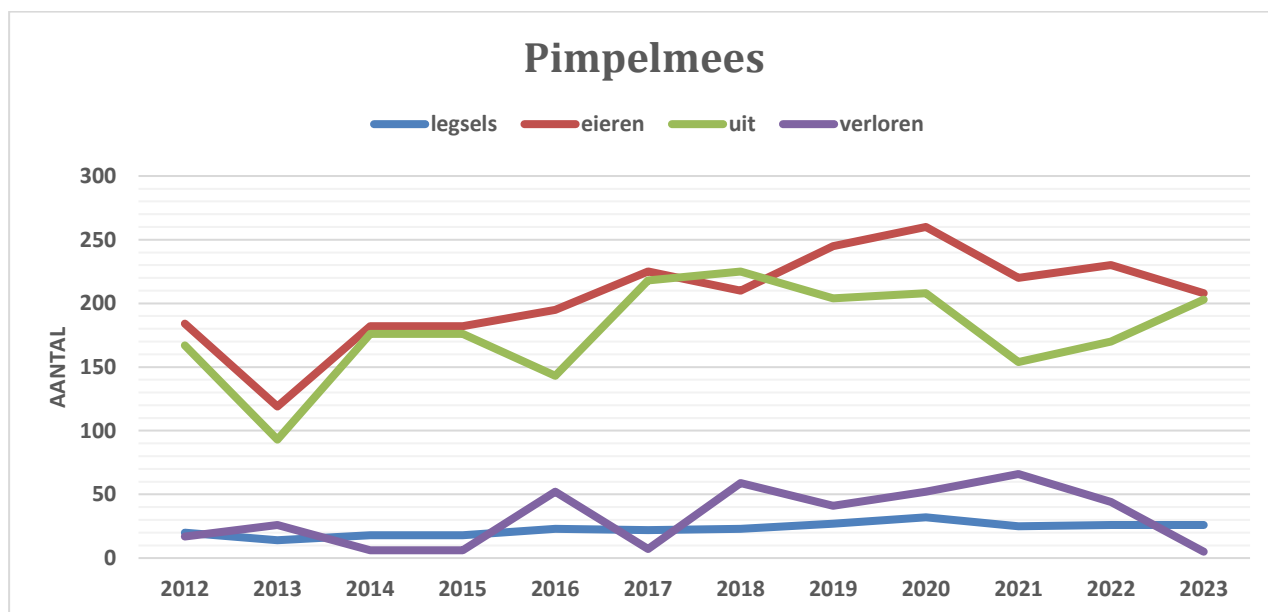

5. Broedresultaten 2012-2022

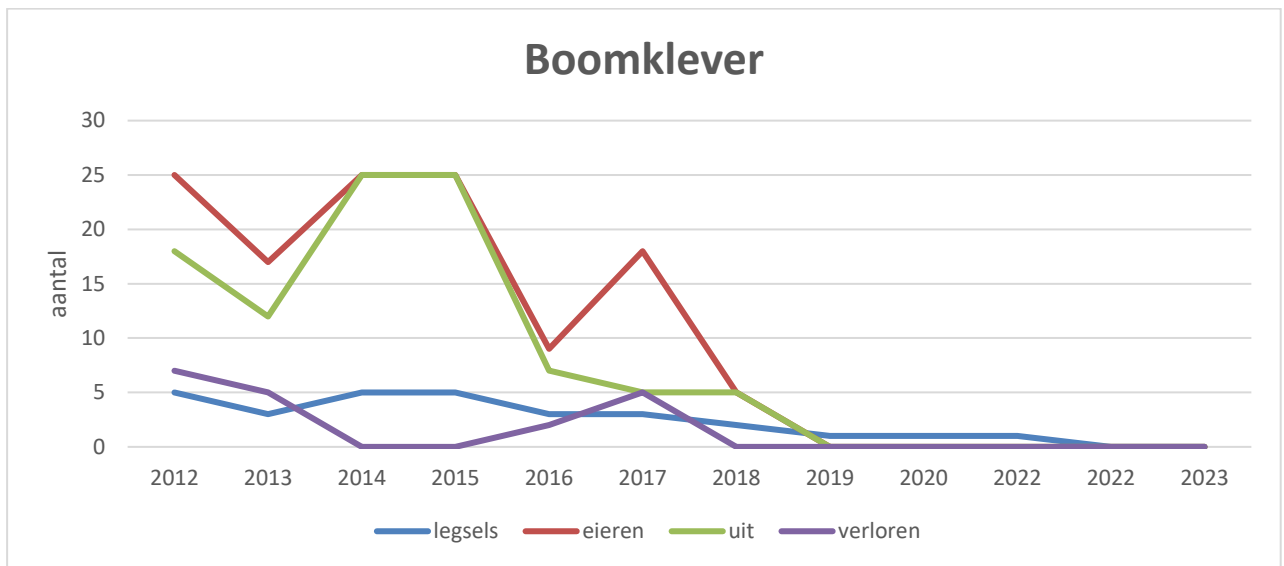
Koolmees

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Legsels	29	16	24	23	14	28	24	28	19	27	20	23
Eieren	194	122	200	180	94	226	204	237	146	198	178	161
Uit	166	110	188	165	69	186	178	217	139	136	168	132
verloren	28	12	12	15	25	40	40	20	7	62	8	29

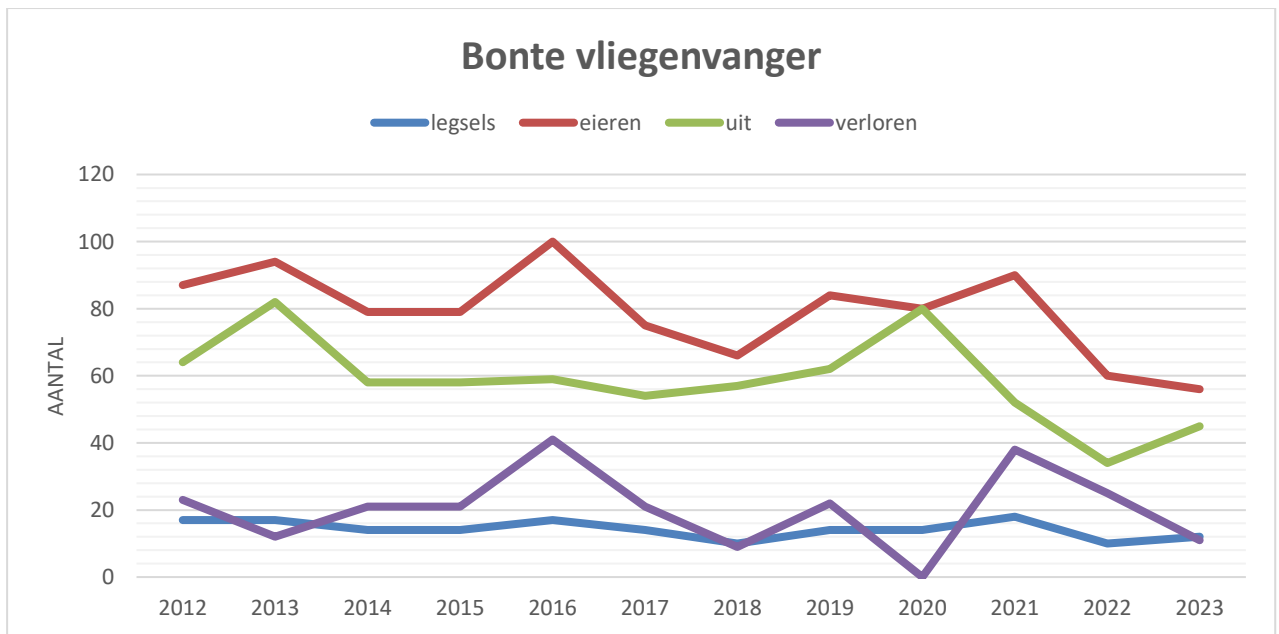
Pimpelmees

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Legsels	20	14	18	18	23	22	23	27	32	25	26	26
Eieren	184	119	182	182	195	225	210	245	260	220	230	208
Uit	167	93	176	176	143	218	225	204	208	154	170	203
verloren	17	26	6	6	52	7	59	41	52	66	44	5

Boomklever

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2022	2023
Legsels	5	3	5	5	3	3	2	1	1	1	0	0
Eieren	25	17	25	25	9	18	5	0	0	0	0	0
Uit	18	12	25	25	7	5	5	0	0	0	0	0
verloren	7	5	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0

Bonte vliegenvanger

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Legsels	17	17	14	14	17	14	10	14	14	18	10	12
Eieren	87	94	79	79	100	75	66	84	80	90	60	56
Uit	64	82	58	58	59	54	57	62	80	52	34	45
verloren	23	12	21	21	41	21	9	22	0	38	25	11

6. Nestkastbezetting 2023

1. Bezet door de koolmees:

8, 19, 28, 29, 32, 36, 47, 48, 52a, 60, 62, 66, 68, 72, 80, 81, 85, 97, 98, 99, 109

Totaal 21, 1 meer dan vorig jaar.

Kasten 19, 66, 109, 36, 68 en 8 waren vorig jaar ook bezet door de koolmees. 6 stuks zelfde kast als vorig jaar, 15 stuks in andere kast.

2. Bezet door de pimpelmees

1, 3, 6, 9, 11, 14, 18, 34, 37, 41, 46, 50, 55, 67, 69, 71, 74, 77, 79, 83, 84a, 86, 87, 91, 101, 104 en 107.

Totaal 27, 1 meer dan vorig jaar.

Kasten 71, 79, 84a, 87, 3, 50, 34, 101, 104, 107, 18 en 14 waren vorig jaar ook bezet door de pimpelmees. 12 stuks zelfde kast als vorig jaar, 15 stuks in andere kast dan vorig jaar.

Bezet door de bonte vliegenvanger

24, 31, 54, 58, 64, 78, 79a, 88, 89, 102, 106

Totaal 11, 1 meer dan vorig jaar.

Kasten 89, 31 en 64 waren vorig jaar ook bezet door de bonte vliegenvanger.

In de andere gevallen heeft de bonte vliegenvanger voor een andere kast gekozen.

3. Bezet door de glanskop

Kasten 84 en 33 waren bezet door de glanskop met als resultaat 19 jongen uitgevlogen jongen. Vorig jaar is er maar in 1 kast gebroed, dus goed resultaat. De glanskop zat toen in een andere nestkast.

4. Grauwe vliegenvanger

Onder het dak van het huis van Ben Tilanus zat een nest met 4 grauwe vliegenvangersjongen in een halfopen kast. Deze zijn allemaal uitgevlogen

Overige info m.b.t. bezetting of niet

Leegstand was er in de kasten:

90, 30, 76, 42, 93, 103, 63, 96, 49, 45, 57, 105, 92, 51, 43, 44, 39, 38, 22, 25, 21, 23, 100, 7, 5, 2 en 8. Totaal 27 stuks.

Daarbij de nieuwe kasten voor de gekraagde roodstaart: A, B en C.
Roodstaartkast D is door een hoornaar bezet geweest.

In de volgende kasten is er activiteit geweest, maar dit heeft niet tot resultaat geleid (nest verlaten, beginnend nest, nest verloren gegaan):
75, 59, 82, 40, 65, 53, 61, 16, 17, 13, 35, 44a, 26, 27, 4, 12, 10 (hierin lagen 3 eieren, maar nestkast werd door hoornaar ingepikt). Totaal: 17 stuks.

Vorig jaar waren er 48 nestkasten niet succesvol. Dit jaar in totaal 44.

Van de grote uilen/torenavalkkasten is alleen de kerkuilenkast bezet geweest.

7. Voorbereiding seizoen 2024

Vervanging nestkasten

Ter voorbereiding op het nieuwe seizoen zijn er op 7 november 22 kleine nestkasten vervangen. Deze zijn door vrijwilliger Gerrit Schepers gemaakt.

Het gaat om de nummers: 52, 19, 47, 52a, 98, 77, 37, 84a, 90, 30, 32, 24, 42, 44, 25, 55, 102, 48, 50, 45, 65 en 57.

Nestkast 108 is teruggevonden en opgehangen.

Vleermuiskasten

Daarnaast zijn er nieuwe vleermuiskasten getimmerd door Gerard Spit.

Deze worden in het voorjaar van 2024 opgehangen.

Op 7 november was de oude vleermuiskast (weer) bewoond door twee rosse vleermuizen.

8. Lijst van waargenomen (vogel)soorten

Appelvink	Knobbelzwaan
Blauwe sneeuwvangans	Kokmeeuw
Boerenzwaluw	Koolmees
Bonte vliegenvanger	Meerkoet
Boomklever	Merel
Boomkruiper	Nijlgans
Bosuil	Oeverzwaluw
Brandgans	Ooievaar
Buizerd	Patrijs
Dodaars	Pimpelmees
Ekster	Roodborst
Glanskop	Scholekster
Gaai	Spreeuw
Goudhaantje	Staartmees
Grauwe vliegenvanger	Stormmeeuw
Grauwe gans	Tjiftjaf
Groene specht	Torenvalk
Grote bonte specht	Tuinfluit
Grote lijster	Turkse tortel
Holenduif	Vink
Houtduif	Waterhoen
Huismus	Wilde eend
Kauw	Winterkoning
Kerkuil	Witte kwikstaart
Kievit	Wulp
Kleine bonte specht	Zanglijster
Kleine plevier	Zwarte kraai
	Zwartkop